

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 71 (1709)

1958 m. rugsėjo mėn. 6 d., šeštadienis

Kauna 15 kap.

Ruoškimės gyvulių žiemojimui

Jau kurtis laikas Liudo Geros vardo kolūkio valdyba apsvaistė pasiruošimo gyvulių žiemojimui klausimą. Padėtis šioje žemės ūkio artelėje buvo nepavydėtina. Visa eilė pastatų, skirtų gyvulių žiemojimui, stovėjo apleisti: karvidžių stogai švietė, gardai buvo apgriuvę, gyvuliams pririšti saitai nutrūkinėję ir t. t. Bet artelės valdyba per palygtinti trumpą laiką tarpą sugebėjo greit sutvarkyti patalpas. Dabartiniu metu karvidės pilnai paruoštos žiemos sezonui, baigiamos sutvarkyti ir kiaulidės.

Rimtai rūpinasi šiuo svarbiu reikalu ir „Vyturto“ kolūkio valdyba. Kapitalinis remontas atliktas kiaulidėje. Joje įdėtos naujos grindys, sutvarkytos lubos, sruvų nutekėjimo kanalai. Artelės valdyba jau dabar aprūpina gyvulininkystės pastatus kuru.

Didelį darbą šiais metais nuveikė „Naujo gyvenimo“ kolūkio statybininkai. Neužilgo jie atiduos naudojimui tipinę kiaulidę, kurioje žiemos visos kolūkio kiaulės.

Tokie ir dar daugelis kitų pavyzdžių rodo, kad šiais metais pasiruošimo gyvulių žiemojimui darbai vyksta sparčiau, organizuočiau, negu praėjusiais metais. Kolūkių vadovai, partinės organizacijos, pagrindinį dėmesį skirdamos tvirtos pašarų bazės sudarymui, rūpinasi, kad gyvuliai tvartinį laikotarpį praleistų šiltai ir sočiai. Tačiau šiame svarbiame darbe neapsteinama be trūkumų. Kai kurių kolūkių vadovai, visas jėgas metę derliui nuimti, ji išskuli ir pasėti žiemkenčius, pamiršo apie gyvulininkystės patalpų remontą, jų tvarkingą paruošimą žiemai. Tokia padėtis kaip tik ir susidarė „Pilies“ kolūkyje. Jau praėjusiais metais šio kolūkio kiaulininkės turėjo nemažai vargo, dirbdamos neparuošose patalpose, ruošdamos kiaulėms pašarą šlapiomis malkomis. Bet ir dabartiniu metu kolūkio kiaulidėse nevyksta jokie tvarkymo darbai. Įėjus į kiaulidę, pro jos skylėtas lubas ir apiplyšusį stogą gali pamatyti dangų, gardai apgriuvę, niekas dar nežino, iš kur teks imti kurą. Apsileidimo faktų ruošiantis gyvulių žiemojimui galima rasti „Socializmo keliu“, „Lenino keliu“ ir kituose rajono kolūkiuose.

Dabartiniu metu darbas darba veja. Bet šalia visų lauko darbų negalima pamiršti ir ruošimosi gyvulių žiemojimui. Artimiausiu laiku reikia nuodugniai peržiūrėti visas patalpas, atlikti reikalingą remontą. Daugelyje karvidžių ir kiaulidžių būtina lubas apipilti piuvonomis, o tarp plūktinių molio sienų ir gyvulių gardų pastatyti lentines pertvaras. Tai žymiai padės apsaugoti nuo šalčių. Rimtą dėmesį būtina atkreipti į pašarų paruošimo cechų viriuvų sutvarkymą, jų aprūpinimą geru sausu kuru. Prie daugelio kiaulidžių dar nėra sruvų duobių, aplūžę sruvų nutekėjimo kanalai. Visa tai reikia skubiai sutvarkyti.

Visasąjunginis seminaras kukurūzų klausimais

Maskvoje vyksta visasąjunginis seminaras kukurūzų klausimais. Jame dalyvauja apie 500 žmonių.

Pagrindinį dėmesį seminaro dalyviai skyrė kukurūzų sėjos ir įdirbimo būdų, jų auginimo kompleksinio mechanizavimo klausimais, praktiškam vadovaujančių kadru, specialistų, me-

chanizatorių, grandininkų mokymui, kukurūzų auginimo agrotechnikai ir mašinų valdymui. Rugsėjo 2 d. seminaro darbe dalyvavo draugai N. Chruščiovas, N. Ignatovas, A. Kiričenko.

Kalbą seminarą pasakė dalyvaujančių šilaitis drg. N. Chruščiovas.

Mūsų rajono SAVAITĖ

PIRMĄJĄ PRODUKCIJĄ

davė Juodupės vilnonių audinių fabriko „Nemunas“ plytinė. Čia pagaminta 250 tūkstančių plytų, kurios bus panaudotos naujų fabriko cechų statyboje, o taip pat parduodamos rajono kolūkiams bei statybinėms organizacijoms. Plytinės darbuotojų tarpe

iškilo visa eilė gamybos pirmūnų. Tai degikas Kapliauskas Jonas, plytų krovėja Lebedevaitė Aksenija, krosnies darbininkė Balčiūnienė Adelė ir kiti, kurie gamybines užduotis įvykdė po 150–200 procentų.

K. Tamulis

Iš Rokiškio RTS

nustiprino savaeigį kombainą „Ragelių“ kolūkis. Juo dirbs buvęs Rokiškio mašinų-traktorių stoties kombainininkas, o dabar šio kolūkio narys Jonas Palivonas. St. Zinkevičius

PASKUTINIUS ŽIEMKENČIUS

į dirvą pasėjo Salomėjos Nėries vardo kolūkio II brigada, vadovaujama brigadininko Kasparo Ališausko. Iš viso brigadoje pasėta 63 ha žiemkenčių. Sėjos darbuose pasižymėjo traktorininkas Petras Matičkas ir jaunieji kolūkiečiai Juozas Neniškis ir Kęstutis Lašas. Į dieną jie apšėdavo žiemkenčiais po 15–16 ha.

R. Makutėnaitė

„KOMJAUNIMO KOVŲ KELIAS“

Tokio pavadinimo tematinį vakarą Lenino komjaunimo 40-čio garbei ruošia Kamajų kultūros namai, kuris įvyks šio mėnesio pabaigoje. Saviveiklininkai rūpestingai mokosi naujus programos numerius. 3–4 kartus į savaitę susirenka repetuoti dramų mėgėjų būrelis. Jis ruošia Jachtarovo 1 veiksmo pjesę „Nuodai“. Programoje pasirodys taip pat šokėjai, deklamatoriai.

E. Dalnytė

PO GIMTAJĮ KRAŠTĄ

Rokiškio I vidurinė mokykla organizavo mokslo pirmūnų ekskursiją į Vilnių, Trakus ir Kauno HES.

Vilniuje moksleiviai susipažino su pieno kombinato darbu, pionierių veikla Pionierių rūmuose. Ekskursantai taip pat aplankė Petro ir Povilo bažnyčią, meno lobyną — Paveikslų galeriją, daug įdomaus sužinojo prie pilies sje-

nos vykstančiuose kasi-nėjimuose.

Daug naujų išpūdžių moksleiviai patyrė naujai restauruojamoje Trakų pilyje, Kauno hidroelektrinės statyboje.

Šioje ekskursijoje mokiniai praturtino savo žinias, dar labiau pamilo gimtąjį kraštą, jo sostinę — senąjį Vilnių.

A. KUSTA
Rokiškio I vid. mokyklos mokinys

Sparčiai sėja

žiemkenčius „Artojo“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai. Pirmoji, penktoji ir šeštoji laukininkystės brigados

jau baigė sėti. Iš viso šiais metais kolūkyje bus pasėti žiemkenčiai 400 ha plote.

P. Mikėnas

Pradėjo rauti linus

„Ragelių“ kolūkio I laukininkystės brigados kolūkiečiai. Pirmąją darbo

dieną čia nurauta virš 2 ha linų.

J. Vabolis

Naujomis sąlygomis

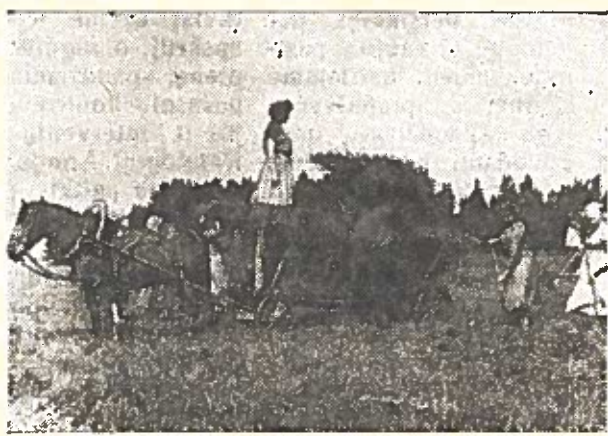
— Štats metais pas mus pagrausėjo medicinos darbuotojų personalas, — pasakoja Kamajų apylinkės ligoninės vyr. gydytoja drg. Jurkštienė. — Bus leng-

viau dirbti... I Kamajų apylinkės ligoninę šįmet paskiria nauja siematologė — gydytoja drg. Kirkickienė. O tokio gydytojo kamajiečiai jau seniai

laukė. Greitu laiku Kamajų ligoninė turės savą elektrą. Dideli ligoninės užmojai ir planai sekančioms metų.

D. Rimkutė

TALKININKAI KOLŪKYJE

Šiais metais Salomėjos Nėries kolūkio žemdirbiai įsipareigojo pagaminti nemažiau kaip po 10 tonų sultingųjų pašarų kiekvienai karvei. Į kovą už prisiimtą socialistinių įsipareigojimų įvykdymą aktyviai įsijungė ne tik visi kolūkiečiai, bet ir šefai — vietinio ūkio valdybos darbininkai ir tarnautojai. Jų padedami, dabartiniu metu kolūkiečiai jau užraugė virš 500 tonų siloso.

Nuotraukose: talkininkai kolūkio lauke. Kairėje — nenutrūkstama eile pakraunami vežimai mišiniu, skirtu silosavimui; dešinėje — užia siloso kapoklė.

V. Kalvaičio nuotr.

PARTIJOS GYVENIMAS

Politis dirbančiųjų auklėjimas turi būti komunistų dėmesio centre

Partinės organizacijos darbo sėkmingumą nulemia jos tampa ryšiai su plačiosiomis dirbančiųjų masėmis, gerai organizuotas politinis-masinis darbas neparitinių tarpe.

Ar tuo keliu eina grūdų produktų priėmimo punkto pirminė partinė organizacija?

Tiesa, ji neskaitlinga, tačiau dirba gausiame darbininkų ir tarnautojų kolektyve ir, tinkamai organizavus visą politinį-auklėjimąjį darbą, turi visas sąlygas išaugti kiekybiškai, sustiprėti kokybiškai. Reikia tiesiai pasakyti, kad šios partinės organizacijos komunistai atitrūko nuo viso dirbančiųjų kolektyvo, išleido iš savo dėmesio politinį-masinį darbą. Todėl jau geras laiko tarpas, kai į partiją čia nepa-ruoštas nė vienas darbininkas ar tarnautojas. Pagaliau ir ruošimo metodai neteisingi. Partinės organizacijos sekretorius drg. Orlovas nemažai rūpinosi, kalbėjo tai su vienu, tai su kitu darbuotoju, o rezultatų vis nėra. Tačiau drg. Orlovas pamiršo visą kolektyvą ir tokiomis svarbiomis priemonėmis, kaip gerai organizuoti atviri partiniai susirinkimai, paskaitos bei pranešimai darbuotojams, pirmųjų patyrimo paskaidimas, nekėlė visos

pirminės partinės organizacijos autoriteto kolektyvo akyse. O tam pastekti sąlygos yra. Ne taip jau seniai partinė organizacija buvo nutarusi kiekvieną pirmadienį organizuoti darbininkams politinės informacijos pusvalandį. Šis darbas buvo pavestas komunistui Germanui. Tokios informacijos vyko labai sėkmingai, tik gaila—labai neilgai. Pamiršo partinė organizacija ir paskaitinį darbą. Šiais metais ji neorganizavo darbininkams nė vienos paskaitos, kurią skaitytų kvalifikuoti lektorai iš partijos rajono komiteto arba iš politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos. Visiškai apleista mokslinė-ateistinė propaganda, nors jai turėtų būti skiriamas rimčiausias dėmesys. Politiniam dirbančiųjų auklėjimui labai menkai tepanudojamas ir steninis laikraštis, kuris išleidžiamas kartas nuo karto, nekovingas.

Visi šie slambūs trūkumai auklėjant darbininkus ir tarnautojus meilės ir begalinio atsidavimo socialistinei Tėvynei, komunistų partijai dvasta, įpareigoja pirminę partinę organizaciją imtis skubių ir ryžtingų priemonių susidariusiai padėčiai pagerinti. Nebetodimas, nekėlė visos

tai partinio švietimo tinkle. Grūdų produktų priėmimo punkto komunistai turi labai atidžiai išnagrinėti šį klausimą, pažūrėti, kur jie patys mokysis, kokias masines politines priemones organizuos viso kolektyvo tarpe. Tai reikia padaryti neatidėliojant nė vienos dienos.

B. Širvinskas

Kasdien gražėja mūsų šalies miestai, gyvenvietės, kolūkiai, kaimai. Greit kyla aukštji nauji pastatai, tiesiasi naujos gatvės. Kas melai keičiasi vaizdas ir mūsų, Juodupės, gyvenvietėje.

Dabartiniu metu Juodupėje sparčiai vyksta individualios statybos. Vien praėjusiais metais Juodupės gatvėse išaugo 15 naujų namų. Nuosavuose namuose jau įsikūrė „Nemuno“

Keičiasi gyvenvietės vaizdas

A. FEDERAVIČIUS Juodupės gyvenvietės DŽD tarybos pirmininkas

fabriko darbininkai Antanas Mažeikis, Vladas Kliauga, Slepas Kapytkovas ir eilė kitų dirbančiųjų. Šimet gyvenvietėje statoma apie 20 namų. Daug darbininkų vėl apsigyvens naujuose, erdviuose butuose.

Auga mūrinio dviaukščio pastato, statomo „Nemuno“ fabriko statybininkų, sienos. Tai bus 6 butų gyvenamasis namas fabriko darbininkams. Butai bus įrengti tik antrame aukšte. Pirmasis aukštas bus skirtas parduotuvėms. Namų statyba numatyta užbaigti šiais metais. Šimet taip pat reikės galutinai užbaigti Juodupės ligoninės statybą. Neseniai Juodupės gyvenvietėje įrengta

nauja lurgavietė, kur jau prekiaujama. Gatvėse tiesiami šaligalviai—šiais metais išgrįsime 300 metrų. Ruošiamės kapitalinai sulvarkyti karių kapines: aptversime tvorele, pastatysime paminklą. Įrengiamas ir bus aliduotas eksploatuoti naujas kelias aplink gyvenvietę. O dabartinį pravažiuojamą kelią per Juodupės gyvenvietės centrą uždarysime. Čia sekančiais metais įrengsime skverą. Ateinančiais metais numatyta išplėsti komunalinių pastatų statybą.

Taigi, daug darbų šiemet, nemažai uždavinių laukia ateinančiais metais. Juodupėje neišpagalės darbo ir jėgų, kad visi planai būtų įgyvendinti, o Juodupės gyvenvietė kiekvienais metais dar labiau gražėtų.

Brigadininkas — pirmasis

— Kur brigadininkas? — Lauke, prie darbų.

Darbymečiu „Lenino keliu“ kolakio III brigados brigadininko Antano Kirlio nerasi kolakio kontoroje. Jeigu brigados kolakiečiai piauana, kulia, sėja, brigadininkas visuomet ten, kartu su dirbančiais. Jis ir žodžiu, ir darbu geras padėjėjas.

— Tikras šeimnininkas, o tik keli mėnesiai, kaip brigadininku paskirtas,— kalba kolakiečiai apie energingą, sumanų brigadininką, neseniai grįžusį iš Tarybinės Armijos.

Jau kelios dienos, kai III brigadoje sparčiai vyksta žiemkenčių kūlimas. Rūgų buvo pasėta 60 ha. Visi jie nupiauti ir suvežti į daržines. Dabartiniu metu jau iškulta nuo 20 ha ploto

sėklinių rūgų. Grūdus kolakiečiai tuoj pat valo. Pirmąją sėjos dieną žiemkenčiais apsėta 5 ha.

Lygiagrečiai su visais darbais III brigados žemdirbiai nuima vasarąjų. Gerai dirba kolakiečiai Gavėnas, Repeika, Petkūnas, Janošcius ir eilė kitų.

Jau po 9 tonas siloso

Jeigu „Lenino keliu“ kolakio III-ji brigada pirmąją nuimant derlių, tai IV brigados kolakiečiai, vadovaujami brigadininko Broniaus Kirlio, yra pirmieji siloso gamintojai. Per septynias dienas kolakiečiai savo jėgomis iš mišinio pagamino 260 tonų puikūs siloso. Viso brigadoje užaugta 280 tonų siloso. Siloso gamybai sunaudota apie 25 ha puikiai sužėlusio mišinio. Dabar brigadoje kiekvienai karvei jau tenka po 9 su virš tonas siloso. Iš kukurūzų ir runkelių lapų pagamintas silosas žymiai papildys sultingųjų pašarų davinį vienai karvei.

A. Maželis

ŽINIOS

apie siloso gamybą ir žiemkenčių sėją rajono kolūkiuose 1958 m. rugpjūčio 30 d.

Table with 4 columns: Eil. Nr., Kolūkio pavadinimas, Pagaminta siloso 1 karvei (tonomis), Pasėta žiemkenčių (proc.). Rows list various farms like Liudo Giras v., Naujas gyvenimas, Nemunelis, etc.

Viso: 3,2 12,6 Rajono žemės ūkio inspekcija

J. MACIJASKAS

Už Tarybų valdžią

(Pabaiga. Pradžia Nr. nr. 67, 68, 70)

Skubiai pritraukę su tvirtinimus iš kitų fronto rajonų, baltalenkliai metė juos į Vilnių. Didvyriškų sostinės gynėjų jėgos tirpo, bet jų atkaklumas ir drąsa nebuvo palaužti. Gatvių kovos įsiliepsnojo su dar didesniu įnirtingumu. Ypač narsiai kovėsi Rozos Luksemburg vardo komjaunuolių būrys. Drąsiųjų miesto gynėjų tarpe buvo taip pat lenkų raudonieji daliniai.

Mūsų būrys pasiruošė gynybai Bezdonių stoties rajone, perkirdamas kelią Vilnius—Nemenčinė. Lijo smulkus prasismelkiantis lietus. Visą naktį kovotojai kasė apkasus, ruošdamiesi sutikti priešą.

Balandžio 22-šios rytas buvo apsniaukęs. Po ruko priedarga baltalenkliai arti priėjo prie mūsų gynybos, bandydami prasiveržti į Nemenčinę, bet, sutikę atkiri, pasitraukė atgal. Balandžio 23 į Nemenčinę atvyko Smolensko batalijonas. Tą pačią dieną mes nustatėme ryšį su Lietuviškosios divizijos dalimis, kuri kovojo su baltalenkliais Riešės rajone. Nežiūrint į pakartotinus mėginimus, baltalenkliais nepavyko pralaužti mūsų gynybą ir užimti Nemenčinę ir tik mesdami naujas jėgas, jie balandžio 27 dienos rytą apėjo mūsų kairįjį sparną, atsidurdami mūsų užnugaryje. Mums teko prasimušti per priešo linijas, pavartojus grana-

tas ir durtuvus. Persikėlę per Vilnelę, jos kairiajame krante mes užėmėme naują gynybos liniją, kurią išlaikėme dvi dienas.

Balandžio 29 dieną priešas, persikėlęs per Vilnelę, iš naujo pasirodė mūsų kairiajame sparne, ir, pranašesnių jėgų spaudžiami, mes kovodami pasitraukėme į Pabradės pusę.

Čia mes susitikome su Latvių pulko ir kitų dalinių kovotojais, kurie įnirtingai grūmėsi su priešu, iš šiaurės vakarų priėjusiu prie miesto. Baltalenkliai įtraukė į kovą naujus rezervus ir po aršios kovos užgrobė Pabradę. Mūsų dalys atsitraukė į Švenčionėlius. Šiose kovose narsiausių mirtimi žuvo nemažai mūsų kovos draugų.

Komunistų būrių ir

Raudonosios Armijos dalinių didvyriška kovą Tarybų Lietuvoje tebevyko visą 1919 metų pavasarį ir vasarą. Birželio viduryje su vokiečių pagalba baltalenkliai užėmė Rokiškio apskritį, o rugpjūčio 25 dieną, spaudžiama pranašesnių kontrrevoliucijos ir interventų jėgų, Raudonoji Armija buvo priversta palikti paskutinį punktą Lietuvoje — Zarasų miestą. Tarptautinė kontrrevoliucija ir vietos buržuaziniai nacionalistai jungtinėmis jėgomis pasmaugė jauną Tarybų Lietuvos respubliką.

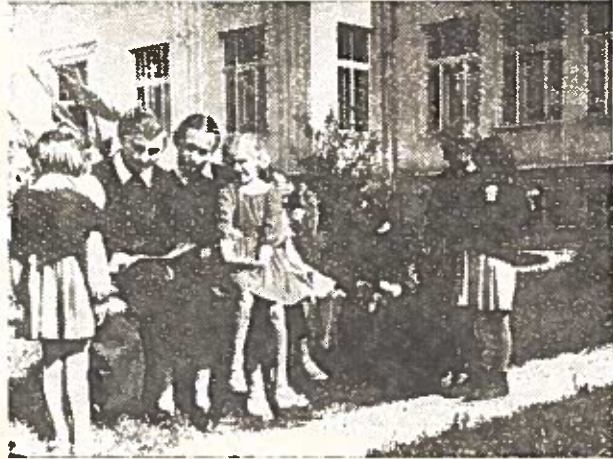
Ballagvardiečiai iš karto įvedė krašte žiaurų terorą. Vietos buržuazija, degdama pašėlusia neapykanta Tarybų valdžiai, ėmė areštuoti, sodinti į kalėjimus ir šaudyti geriausius

Lietuvių liaudies sūnus. Puolimo metu ballietuviams pavyko sučiupti daug mūsų Rokiškio apskrities komunistų, nesusėjęs evakuotis. Aš su grupe Obelių partinės organizacijos komunistų taip pat buvau suimtas. Visus areštuotuosius nuvarė į Pakriaunio dvarą. Teisė mus antrojo Lietuvos ballagvardiečių pulko karo lauko teismas.

Pirmąjį įteismą nuvedė vieno valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininką. Grįžo jis tiesiog per penkis minutes ir pranešė, kad nutelsias sušaudyti. Po jo nuvedė antrąjį valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininką, kuris taip pat buvo nutelsias sušaudyti. Po jų iššaukė mane. Teisme man davė klausimus—kur

Rokiškio partinės organizacijos vadovai, klausė, ar neatsakysiu aš nuo savo pažūrų. Gavęs neigiamus atsakymus, teismo pirmininkas davė ženklą sargybiniams išvesti mane. Aš buvau įsitikinęs, kad būsiu sušaudytas ir labai nustebau, kada mane iš naujo grąžino į teismą, kur skubiai perskaitė nuosprendį—10 metų įkalinimo.

Likustuosius draugus nutelsė įvairiems įkalinimo terminams, o mano seserį Adelę—25 rykštėms. Po teismo komedijos visų gyventojų ir giminių akyse nuvedė sušaudyti du komunistus — valsčių komitetų pirmininkus. Čia, Pakriaunio dvaro rajone, buvo sušaudyta netoli 130 žmonių — kovotojų už Tarybų valdžią (Nukelta į 3 psl.)

Su fotoaparatu pirmojo skambučio belaukiant...

RUGSĖJO pirmoji!

Kiek daug jaunų širdžių suplakė tą rytą neramiai, bet kartu ir džiaugsmingai. Vėl į mokyklą, vėl pas klasės draugus!

Jau iš veidų matyti, kad penktokė Vlada Likšytė ir šeštokė Janina Bakanaitė su džiaugsmu pasuko takeliu į mokyklą (nuotrauka viršuje, kairėje). O kam tos gėlės? Aišku, kad jos skirtos savo klasių vadovėms. Štai ir mokyklos durys. Paskaitysime, kas parašyta pirmajame skelbime ir su naujomis uniformomis įsime į atremontuotą mialą mokyklą (nuotrauka dešinėje). Bepigu tiems, kurie jau ne pirmus metus ateina į mokyklą. O mažajai Reginutei dar ne drąsu. Juk pirmą kartą... Labai gerai, kad mamytė palydi (nuotrauka kairėje, viduryje). Tur būt, tomis pačiomis nuotakomis gyveno ir Algikas, kuriam tėvelis aiškina, kad štai, šiuose rūmuose jis praleis vienuolika metų Tik, jokiū būdu, nodaugiau... (nuotrauka kairėje, apačioje). O koks čia linksmų draugų būrys? Tai būsimosios mokyklos abiturientės šiltai priėmė į mokyklos šeimą mažuosius pirmokėlius (nuotrauka viršuje, dešinėje).

Smagu rugsėjo pirmąją!

KAD MOKYKLA DAR GRAŽIAU ATRODYTŲ

Prasidėjo nauji mokslo metai. Pailsėję, kupini naujų jėgų, ryžto ir sickimų grįžo į savo mokyklą ir Kamajų vidurinės mokyklos moksleiviai. 387 moksleiviai, pagausėjęs mokytojų kolektyvas pradėjo darbą žymiai geresnėse sąlygose. Žymiai geriau negu pernai atremontuoti mokyklos pastatai, gauta naujo inventoriaus. Pakankamai aprūpinta įrankiais mokyklos mechaninės dirbtuvė. Mašinų mokslo, geležies ir medžio apdirbimo pamokos šioje mokykloje įvestos jau praeitais mokslo metais.

Iš pat pirmų darbo dienų mokyklos kolektyvas ėmėsi planuoti gražiau papuošti savo mokyklos aplinką. Pirmą mokslo metų dieną mokyklos komjaunoniai pasiūlė, kad kiekvienas moksleivis rudenį mokyklos darže pasodintų po vieną vaismedį ar vaiskrūmį. Pasodinti medeliai bus naudingi ir labai pakais dabartinį mokyklos mišurinio sklypo vaizdą.

Šis pasiūlymas buvo vieningai priimtas. Greičiu laiku mokykla talkos būdu sutvarkys apie mokyklos pastatus esančius takelius, skverną. Gražiai sutvarkytoje mokykloje bus dar geriau mokyti.

M. Kalnietis

Už Tarybų valdžią

(Atkelta iš 2 psl.)

džią. Po kurio laiko mus nugabeno į Panevėžio kalėjimą. Visą kelį sargybiniai lyčiojosi iš kalinių. Bet visa tai bluko prieš tuos pasityčiojimus, savivalviamą ir smurtą, kurie laukė mūsų kalėjime. Kiekvieną dieną į kalėjimą ateidavo miesto komendantas. Jis įsibraudavo į kameras ir savo rankomis kankino politinius kalinius. O vakarais komendantas savo nuožiūra, be teismo ir tardymo, išvesdavo ir sušaudydavo politinius kalinius,

kurie jam nepatikdavo dieną.

Daugelis mūsų draugų lapo šio žvėriško režimo aukomis. Komunistas Sadauskas iš Rokiškio apskrities lodriūnų kaimo mirė nuo kankinimų 1920 metais. Iš Pakriaunio kaimo Kavaliauskas 1920 metais išėjo iš kalėjimo suluošintas ir greitai mirė. Baranauskas Peiras grįžo iš kalėjimo namo su sužalotomis rankomis ir taip pat per keletą mėnesių mirė.

1920 metų pabaigoje, sudartus Lietuvos ir Tarybų Rusijos taikos su-

tarį, mus aplankė Tarybų Rusijos įgaliotas atstovas ir pasiūlė prilti Tarybų Sąjungos pilietybę. Nežiūrėdami į veidmainiškus buržuazinės Lietuvos vyriausybės valdininkų įkalbinėjimus, mes su džiaugsmu priėmėme didžiosios Tarybų šalies pilietybę. 1920 metų gruodžio paskutinėmis dienomis partija ir Tarybinė vyriausybė ėmėsi priemonių kuo greičiausiai mūsų išvykimui į Rusiją, ir tokiu būdu mes iš naujo gavome galimybę įsijungti į aktyvią kovą už didįjį partijos reikalą, už dirbančiosios liaudies laimę.

ROKUNDA

E. ULDUKIS

APSAKYMAS

1

Tvirtai atsėdo ant kalno akmeniniais savo pamatais Vilkučio sodyba, apsijuosė žalia sodų juosta ir pašalpiai žvalgosi milžiniškais langais į pakalnėje išsmėčiusias skurdžias mažžemlių lūšneles. Arčiausias Vilkučio sodybos katmynas — klaurakelnio Rimkaus viensėdija. Pasišiaušusi šiaudiniu stogu, apyžlibė, skudurais užkamšytas dviem langais, Rimkaus trolėlė gadino aplinkos vaizdą, kaip šapas rlogsojo Juozapo Vilkučio akyje. Buvo laikas, kai ir Rimkus, ir jo viensėdija, ir lopas žemės, ir pusalkaniai vaikai jau tvirtai sėdėjo Vilkučio kišenėje. Tvarkėsi su jais Juozapas, kaip išmanydamas, siurbė iš gausios Rimkų šeimos prakaitą ir kraują, ir vis gąsdino mažžemį:

— Nuversiu tavo lizdą. Valzdą gadina, blaurybė.

Ir būlų nuverlęs, jei ne ta revoliucija.

Užkūrė ją bolševikai toli, Rusijoje, bet degė ji kairiai, taip kairiai, kad po metų atlėkė jos kibirkštis į Rokiškį, įkrito į varguomenės širdį ir ėmė liepsnoti. Tada tai ir sudegė visi Juozapo Vilkučio planai, o laisvi vėjai pelenus išnešiojo. Ir kas galėjo pagalvoti, kad tas nusmurgęs piemengalis, velnio neštas ir pamestas Rimkų bernėkas Vla-

2

das visą tą makalynę užvirs?

Iš Obelių Vladas parlėkęs, kaip padilgintas, išrėžė tėvui:

— Rokiškini einam! Valdžią imsime!

Iškasė pakluonėje iš žemės šauiuvą, išvalė, šovinių kaip barankų virtinę užsidėjo ir nužingsniavo sau, švilpudamas. Eidamas pro kaimyno sodybą, kumštį Vilkučiui parodė:

— Dairats nuo kalno, siurbėle? Nieko, tuoj nusirisi į balą!

— Štiš, išpera! — net pažaliavo Juozapas.

— Snarglį nulaižyk!

— Tu nulaižysi! Bet ir tai nepadės... Baisės tavo amželis, bimbale!

Nusijuokė gaspadoriui į akis klaurakelnis, pasitaisė ant peties šautuvą ir nukinkavo toliau.

Snlegas žviegė po rogų pavažomis, kaip skerdžiamas meitėlis. Vyrui glaudėsi petys petin, suknebusiais pirštais grabaliodami šautuvus. Netoli grapo dvaro sustojo, išbyrėjo iš rogų ir, glaustydamiesi už senų liepų, ėmė supli rūmą...

O rylą alkštėje, prieš šventorių, sermėgėtai ir kailiniuotai miniai mokytojas Edvardas

3

Tičkus pranešė, kad nuo šiol apskritį valdys kumečių ir valstiečių deputatų Taryba.

Balsai norėjosi Vladui nors valandėlei parbėgti namo, pasigirti, kaip grapą gaudė, už Tarybų valdžią kariavo. Bet kur tau! Reikalų buvo tiek, kad tik sukūti spēki... Sutikęs į turgų atvažiavusį kaimyną Grigonį, prigrasino:

— Nelaukę pavasario, Vilkučio valakus sukapčiuokit. Dabar — lygybė. Tegu ir jis revoliucijos paragauja.

Grigonis slėpė bukščias akis nusišėrusioje kailinių apykaklėje, botkočiu daužė sniegą nuo klaurų medokų.

— Šneka eina, kad subyrės revoliucija. Papiaus tada be peilio mus Vilkutis.

Tuos jo žodžius Vladas spūvniu užanšpau-davo. Ir, ištrynęs jį batu, nustebino Grigonį negirdėtais žodžiais:

— Atsilikęs tu elementas, Kazy, jei taip šneki. Tikra opozicija. Į Vilkučio lagerį dairais? — Ir, visas paraudęs, pakliso prie apšerkšnijusių kaimyno ūsų gyslotą kumštį. — Atgniausk! Na, atgniausk, sakau tau! Negali? Taigi, taip ir revoliucija. Nepavyks jos išardyti buržujams ir kitokiai kontra.

(B. d.)

PO SPALIO VĒLIAVA

4 psl. 1958 m. rugsėjo 6 d.

PO 60 CENTNERIŲ KIAULIENOS
Puikių rezultatų kiaulienos gamyboje pasiekė Šalčininkų rajono Jašiūnų tarybinio ūkio gyvulių augintojai. Per septynis šiuo metų mėnesius 100 hektarų ariamos žemės čia gauta po 60 centnerių kiaulienos.

Pirmaujanti kiauliu šėrėja Irina Krylova šiuo metu prižiūri apie 270 kiauliu, kurios per parą vidutiniškai priauga iki 600 gramų svorio.

Nuotraukoje: pirmaujanti kiauliu šėrėja Irina Krylova prie savo kiauliu.

M. Baranausko (ELTA) nuotr.

KVIETIMAS

Gelsvai pribrendę aukso varpos svyra, Jose aš duoną kvėpiančią regiu, Su kertamom išėina šaunūs vyrai Į jūrą saulės nužertų rugių.

Mana širdis džiugiai virpėti ima, Ir lūpose — melodija dainos, Juntu aš žemės — motinos kvietimą Prie švento darbo, auštančios dienos.

Jonas NEMICKAS

NAUJOS LIETUVIŠKOS TURBINOS

Rugpjūčio 27 d. iš Kauno „Pergalės“ gamyklos į Ukrainą Duboviazovkos cukraus gamintojams išsiųsta pirmą kartą čia pagaminta naujo tipo energetinė turbina „OR-1, 5-3“. Jos pajėgumas—1.500 kilovatų, labai ekonomiška. Vienam jos pajėgumo kilovatai tenka tik 10 kilogramų bendro viso įrenginio svorio, kai tuo tarpu 300 kilovatų pajėgumo turbina vienam kilovatai tenka 17 kilogramų energetinės mašinos svorio. Be to, turbina išskirtus garus galima vėl panaudoti technologinėms gamybos reik-

mėms. Nauja turbina skirta maisto pramonės įmonėms. Iki metų pabaigos bus pagaminta dar 10 tokių mašinų.

Šioje gamykloje įsavinama tūkstanties kilovatų pajėgumo turbina gamyba vienam Liaudies Kinijos metalurgijos kombinatui. Palyginti su anksčiau gaminamomis čia tokio pat pajėgumo turbinomis, naujoje energetinėje mašinoje modernizuota reguliavimo sistema.

Ruošiamasi gaminti 750 kilovatų pajėgumo turbiną „AP-0, 75-B“. Nauja mašina patogi tuo, kad ją galima pervežti atskirais blokais. Skirta ji miškų pramonei.

Šių energetinių mašinų gamybos įsivavinimas yra naujas žingsnis vystant turbinų gamybą Lietuvoje. Palyginti su 1951 metais, turbinų gamyba šiais metais padidės 2,1 karto, o visų gaminamų energetinių mašinų pajėgumas per tą laiką išaugs 7 kartus.

Mažinant darbo sąnaudas turbinai pagaminti, taikant priešakinį darbo metodą, modernizuojant įrengimus gamykloje, nuolat mažinama ir produkcijos savikaina. Antai, 750 kilovatų pajėgumo turbina „AP-0,75“ pagaminimas šiais metais atsina 185 tūkstančiais rublių pigiau, negu 1955 metais.

Cheminiai preparatai — pievoms ir ganykloms gerinti

Lvovo srities kolūkiai pirmą kartą naudoja cheminius preparatus krūmokšniams ir kelmams naikinti pievose bei ganyklose. Herbicido skiedinys—6 kilogramai 400 litrų vandens—pakeičia kirvius, kastuvus, kirtiklius ir kitus padargus, skirtus šienavimo plotams valyti nuo karklių bei alksnių krūmių. Apipurškus herbicido skiediniu karklynus, jų lapai susitraukia ir nukrenta, stiebai pajuoduoja ir suanglėja, apmiršta šaknys. Apipurškias herbicidais krūmas arba medis pašalinamas iš dirvos.

SPALVOTŲJŲ METALŲ SANDĖLIS

SUSKAMBĖJO signalas ir rūdyno keltuvus pradėjo leisti žemyn. Visiška tamsa apgaubė kalnakasius, stovėjusius jo aikštelėje. Ilgas sekundes keltuvai beveik laisvai krinta į šimtų metrų gylių ir sustoja elektros žiburių nutoviekstame aukštame kasinyje. Matyti, kaip tūneliu dūzgdamas nulekia elektrovėžys, vežąs rūdos prikrautą vagonų traukinį. Kažkur skuba grupė kalnakasių, apsirengusių brezentiniais darbo drabužiais ir užsidėjusių ant galvos šalmus su mažytiais prožektoriais.

Tai—kylančio virš Leninogorsko švino kalno širdis. Jo „kraujagyslės“ yra ilgi kasiniai, iškiršti labai kietose uolienose. Jais iš kirtaviečių teka traukiniai su rūda. Iškrauti, jie vėl važiuoja ten, kur žmonės mechanizmais ir sprogstamąja medžiaga skaldo didžiules uolas, išgaudami vis naujus ir naujus lobius, slypinčius Altajaus kalnų gėlmėse. Giliai po žeme atskelta labai vertinga polimetalių rūda iškeliamą paviršiu, ir čia iš jos gaunamas cinkas, švinas, varis ir daug kitų spalvotųjų bei retųjų metalų.

Leninogorsko žemės gėlmės labai turtingos. Beveik du šimtmčiai čia kasamos spalvotųjų metalų rūdos, o jų atsargos vis dar neišsenka. O juk Leninogorskas yra tikrai vienas skrysius unikalinio spalvotųjų metalų sandėlio, kurį sudaro Rytų Kazachstano ekonominis rajonas. Šis didžiulis kraštas, kuris plyti nuo šalčio Irtyšiaus iki amžino sniego padengtų Altajaus kalnagūbių, visiškai teisėtai vadinamas „spalvotųjų metalų sandėliu“. Statistikai apskaičiavo, kad jo lyginamasis svoris visąsąjunginėje švino, cinko ir kadmio gamyboje dabar labai žymus. Be to, čia gaunami taip pat kiti metalai ir elementai—palydovai, jų tarpe varis, magnis, auksas, sidabras, bismutas ir kiti.

Beriozovkos ir Bielousovkos, Leninogorsko ir Zyrianovkos polimetalinės rūdos, Kalbos alavo sąrašynai, Alkabeko aukšingos rūdos ir ištos eilės Altajaus kalnų upelių auksingas smelis, štai toll gražu ne visas sąrašas „skrysių“ to didžiulio spalvotųjų metalų sandėlio, kurį gamta paslėpė pačiuose plačiuose Kazachijos respublikos rytuose. Juk ne be reikalo žmonių tarpe buvo plačiai paplitęs posakis: „Altajuje teka aukso upės. Tikslai nuimk samaną ir rasi aukso“.

Sunku rasti mūsų šalyje kitą rajoną, kuris būtų toks turtingas mineralinių turčių, kaip Rūdų Altajus.

Tarybiniai žmonės sugebėjo parinkti raktus į šį unikalinį sandėlį, priversti jį, kad atiduotų savo turtus ne sau, o tūkstančiais geležinkelio ešelonų Liaudies pažadintame didžiulio krašte pakilo modernūs socialistiniai miestai—Ustj-Kamenogorskas, Zyrianovskas, Leninogorskas, kalnagūbius perkirto plieniniai keltai ir aukštos įtampos elektros laidų linijos. Prie galingo Irtyšiaus ir jo dešiniojo kranto intakų sužibo didžiulų hidroelektrinių žiburiai. Jų energija padeda plačiai atskleisti Rūdų Altajaus gėmių paslaptis.

Artimiausiais metais Rytų Kazachstano ekonominiame rajone bus pradėti eksploatuoti keli nauji dideli rūdų telkiniai. Pradės veikti Zyrianovsko karjeras, kuris įgalins dvigubai padidinti žaliavų tiekimą sodrinimo fabrikams. Vykdomi dideli darbai, kurių tikslas yra išaiškinti vadinamuosius „aklus“ telkinius—tuos, kuriuos nuo žmogaus slepia storos sąnašos. Geologai yra tos nuomonės, kad nemažai tokių „aklų“ rūdų telkinių gamta paslėpė vadinamosios Irtyšiaus nuėmimo zonos rajone—didžiulėje žemės plutos raukštelėje, kuri nutyso per daugelį šimtų kilometrų.

V. Ganža
Ustj-Kamenogorskas.

KOMBINUOTAS SILOSAS PAUKŠČIAMS

Ukrainos paukštinkystės bandymų stoties moksliniai bendradarbiai Borkų tarybiniam ūkyje pritaikė kombinuotą silosą paukščiams. Jis ruošiamas iš kukurūzų burbuolių pieninės-vaškinės arba vaškinės brandos, morkų su lapais ir žaliosios dobilų masės.

Geras silosas gaunasi taip pat iš kukurūzų burbuolių, sumaišius jas su pašariniais runkeliais, bulvėmis ir liucernos, dobilų arba sojos žaliąja mase.

60—80 gramų kombinuoto

siloso paukščių paros racione pakelia vištų dėslumą 16—15 procentų ir apsaugo jas nuo susirgimo avitaminoze. Kartu mažiau sunaudojama joms koncentruotų pašarų.

Rugsėjo pirmąją

Džiaugsmingai sutiko rugsėjo pirmąją Duokšnio vidurinės mokyklos sportininkai. Pailsėję, įgavę naujų jėgų, energijos, jie vėl kibo treniruotis, rungtyniauti. Pirmosios mokslo metų dienos garbei įvyko tinklinio varžybos tarp X ir IX klasių rinktinių. Po labai sunkios kovos laimėjimą „išplėšė“ X klasės tinklininkai. Rungty-

nių rezultatas 2:0 (15:13; 16:14). Varžybose gerai pasirodė A. Raugas, J. Pranckūnas, V. Streikus. L. Daukas

JAV sudaro grėsmę taikai Tolimuosiuose Rytuose

JAV sumanė Tolimuosiuose Rytuose naują karinę provokaciją, nukreiptą prieš Kinijos Liaudies Respubliką. Parengtas ko-

val 7-asis Amerikos latvynas, kursuojantis prie Kinijos pakrantės. Jam pastiprinti Amerikos karinė vadovybė permeta į Ramųjį vandenyną kilų laivynų laivus ir slūnčia ten naujas reaktyvinių lėktuvų eskadriles.

Kartu su šiais kariniais pasirengimais daro įžūlius išpuolius čankaiščių, kurie, Amerikos karlaunos tiesiogiai kurstomi, pažeidinėja liaudies Kinijos vandens ir oro erdves, apšaudo iš pabuklių jos pakrantės gyvenamąsias vietas. Apšaudoma dažniausia iš Czinmyndao (Kuemojaus) salos, kuri tėra tik už 15 kilometrų nuo KLR pakrantės. Parsidavėliška Čan

Kai-ši klika, įstvirtinusi amerikiečių dar prieš aštuonerius metus okupuotoje Taivanio saloje ir kitose smulkesnėse salose, priklausančiose kinų tautai, atvirai pareiškia apie savo planus „įsiveržti“ į žemyno Kinijos teritoriją. Šiuo metu Amerikos ir čankaiščių ginkluotosios pajėgos pradeda bendrus manevrus prie pietinės Taivanio pakrantės ir giriasi, kad jos nusibrėžė tikslią „parengti bendrą karinių operacijų principus“.

Dabartinės Amerikos ir čankaiščių provokacijos prieš Kiniją yra nelemtai pagarsėjusios politikos „prie karo ribos“, kurios svarbiausias įkvėpėjas yra Dalesas, tiesioginis rezultatas. Jos yra viena grandžių bendroje JAV agresyvių veiksmų, nukreiptų prieš laikingąsias tautas, grandinėje. Kaip pažymi daugelis užsienio laikraščių, kurstydamas karinę psichozę Tolimuosiuose Rytuose, JAV taip pat nori atitraukti pasaulio

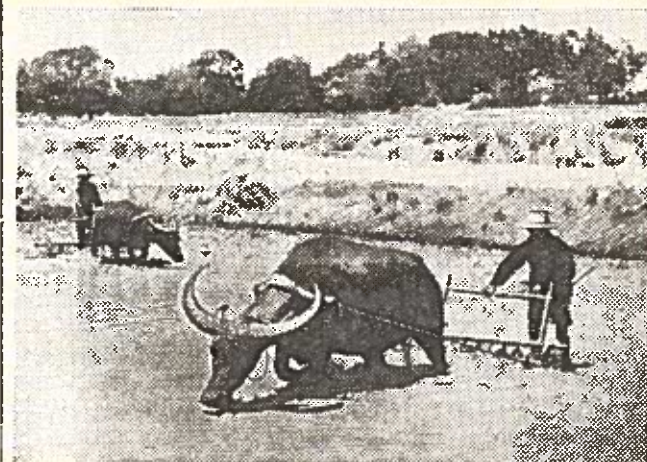
visuomenės dėmesį nuo savo ketinimų užvilkti agresyvią kariuomenės išvedimą iš Libano, paželdamos SNO Generalinės Asamblėjos nepaprastosios sesijos nutarimus.

Visų šalių tautos griežtai smerkia provokacinius JAV ir jų peniukščių — čankaiščių veiksmus ir reikalauja nedelsiant pašalinti grėsmę taikai Tolimuosiuose Rytuose. Net kai kurie JAV sąjungininkai kariniuose blokuose rimtai susirūpinę įvykių vystymuisi Taivanio sąsiauryje. Žinomajam Anglijos milijonieriui Biverbrukui priklausęs laikraštis „Deili ekspres“ rašo, kad Amerikai gresia izoliacija nuo jos sąjungininkų, jeigu ji nenutrauks savo provokacinių veiksmų Ramiojo vandenyno rajone.

Indonezijos laikraštis „Harian Rakjat“, pabrėždamas visą Amerikos politikos Kinijos Liaudies Respublikos atžvilgiu absurdiškumą, reikalauja, kad JAV išvestų savo ginkluotąsias pajėgas iš Taivanio sąsiaurio, pripažintų pagrįstas KLR teises Suvienytųjų Nacijų Organizacijoje ir nekludytų grąžinti Kinijai jos senąsias teritorijas.

Redaktorius Z. LAPINSKAS

Liuo Giros vardo kolūkio valdyba reiškia gilią užuojautą III jungtinės brigados brigadininkui
PAŠUKINSKUI KOSTUI
dėl jo mylimos motinos mirties.

FILIPINAI. Valstietis arią ryžių lauką lenktaragiais buivolais.
V. Viktorovo (TASS) nuotr.